

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZISEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és kocsmárosok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház-segéd-egylet” a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegségélyző-egylet”, a Kolozsvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesületé”-nek, az „Ujvidék szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulata”-nak és a „Miskolczi pinczér-egylet”-nek

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre ... frt 6.— Félévre... frt 3.—
Háromnegyedévre > 4.50 | Evnegyedre ... » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, Zerge-utca 5. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

RUDOLF trónörökös †

Rudolf főhercegnek, az osztrák-magyar monarchia trónörökösének váratlan elhunytával a kir. Trónt és Nemzetünket ért borzasztó sorcsapás nagy gyászában a legmélyebb és legfájdalmasabb részvétellel veszünk részt.

HIVATALOS RÉSZ.

Még alig lépett életbe az italmérési törvény egyik legkisebb, ámbar nem jelentéktelen része és máris értesültünk és meggyőződöttünk arról, hogy a törvény végrehajtói, közül egyesek, valamint oly közegek is kiknek köteleességük volna mindazokat, kik ezen törvény által érintve vannak: felvilágosítani és figyelmeztetni — nem csak hogy alaposan nem tanulmányozzák ezen törvényt és az erre vonatkozó utasításokat, hanem ebből kifolyólag még félre is vezetik, az illetőket, amennyiben a pénzügyigazgatósági engedélynek már a jelenben való kérvényezésére oly italmérőket is felszólítottak, kik a törvény értelmében erre egyelőre még nem kötelesek. Miután meggyőződtem ezen tényekről szükségesnek tartottam a f. v. sajtó útján a következő figyelmeztetést közzétenni:

Figyelmeztetés.

Értesültem, hogy egy a pénzügyi közegek, valamint egyes kerületi előljáróságok részéről — az állami italmérési jövedékről szóló 1888. XXXV. t. cz. helytelen magyarázata folytán — a fővárosban, de különösen annak kültelkén italmérést gyakorlókhöz felhívások bocsájtattak ki, oly értelemben, miszerint italmérési joguk épségben tartására szük-

séges, hogy f. évi február hó 15-ig az illetékes pénzügyi igazgatóság engedélyt folyamodás útján kinyerjék.

Mínt hogy az italmérési törvény 70. §. csakis a kis mértékben elárusítókra vonatkozik, elmulaszthatlan kötelességemnek tartom ipartársulatunk tagjait mihez tartás végett értesíteni, miszerint azok kik a fővárostól italmérési jogosítványt bírnak, s e szerint szesz italoknak nyílt és zárt edényekben való kiszolgáltatására jogosítvák: a ministeri utasítások 3., 4. és 6. szakaszai értelmében jogosítványukat becsereles végett bemutatni még most nem tartoznak.

Bővebb felvilágosítással irodánkban IV. Lipót-utca 12. sz. délután 4 és 7 óra között szívesen szolgálunk.

A bpesti szállodások-, vendéglősök- és kocsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János, elnök.

Az állami italjövedék 70 §-a így hangzik:

70. §. Jelen törvénynek az előkészítésre vonatkozó összes intézkedései, valamint azok, amelyek az 1889. év folyama alatt határidőket állapítanak meg, a kihirdetés után azonnal életbe lépnek.

Nyílt helyeken a kis mértékben való eladásra vonatkozó határozatok 1889-ik évi február hó 1-én lépnek életbe.

A kis mértékben való eladástól járó italmérési illetékek az 1889-ik évre a kincstárt, ellenben a kis mértékben eladott szesz ita-

laktól járó italmérési adó a jelenlegi jogosultakat illeti.

Ugyancsak 1889-ik évi február hó 1-étől kezdve lépnek mindenütt életbe jelen törvénynek a kimérésre vonatkozó büntető határozatai is azok ellenében, a kik a kimérést jogosulatlanul gyakorolják; a büntető határozatok azonban csak a jogosult kérelmére vehetők alkalmazásba s a megállapított illeték, adó és bírság is a jogosultak javára esik.

Ezen átmeneti évre nézve a pénz- és belügyministerek egy a kimérési jognak, mint a kis mértékben való eladásnak gyakorlását a jelenleg fennálló törvények és szabályok alapján, ezen törvény határozmányainak megfelelőleg rendeleti uton szabályozzák.

A kis mértékben való elárusításra, valamint a kimérésre vonatkozó intézkedések a zárt városokra nézve, nemkülönben ezen törvénynek minden egyéb intézkedései 1890. január 1-én épen életbe.

A végrehajtási rendeletek 3, 4, és 6 §§-ai így hangzanak:

3. §. *A kimérés fogalma.* Kimérés alatt értendő bornak, gyümölcsbornak, sörnek és égetett szesz italoknak mértékre való tekintet nélkül, nyílt vagy zárt edényekben, üllő vagy álló vendégek részére, akár az arra nyitott helyiségben, akár azon kívüli fogyasztásra való iparszerű kiszolgáltatása és a szesz italoknak ily módoni kimérése czéljából kocsmák nyitása, vagy a már meglévőnek fentartása.

4. §. *Kimérési jog.* A kimérést 1889. év december 31-ig gyakorolni kizárólag csak az jogosult, a ki e joggal eddig is birt, tehát az italmérési (regale-) jog tulajdonosa, illetőleg, a mennyiben az ezt a jogát bérbe adta, a bérelti idő tartama alatt a bérlő, ugy nem-

különbösen a nemesi telkeken (curiakon) gyakorolt, valamint az anyaországbeli fél vagy negyedévi urbéri bormérés s illetve az erdélyi részekben az u. n. három havi kurta korcsmáltatás jelenlegi haszonélvezői, esetleg bérlői.

E szerint a most elősoroltakon kívül bort, gyümölcsbort, sört és égetett szeszes italokat kimérni kizárólag csak az jogosult, a ki az italmérési (regale-) jog tulajdonosától, illetve bérlőjétől erre az engedélyt megszerezte és pedig azon mérvben és terjedelemben, a milyenben az engedélyt kinyerte.

Pénzügyi hatósági engedély a kimérés gyakorolhatóságához nem szükséges; ha azonban a kimérés üzletszerűen arra rendelt külön helyiségekben (korcsmákban, vendéklőgben, borpinczékben) gyakoroltatik, az italmérési üzletekre nézve eddig fennállott, vagy az 1889. év folyamában kibocsátandó újabb közrendészeti, közbiztonsági és közegészségi szabályok és intézkedések továbbra is szigoruan betartandók.

6. §. A kimérés gyakorlására vonatkozó határozmányok. Az italmérési jog gyakorlására nézve általában az eddig érvényben állott törvények, szabályok és szabályrendeletek 1889. évi december 31-ig továbbra is épségben maradnak.

A kimérés gyakorlásáért az 1889. évben, valamint a regalejog tulajdonosa, úgy annak bérlője s általán mindazok, kik a tulajdonostól, vagy bérlőjétől nyert engedély alapján kimérést gyakorolnak, — utóbbiak a tulajdonossal, illetve bérlőjével szemben szerződészerűen elvállalt pénzbeli vagy egyéb szolgáltatásokon kívül — csakis az eddigi törvényekben és szabályrendeletekben megállapított adókat és egyéb közzadózásokat tartoznak viselni és sem italmérési illeték, sem italmérési adó fizetésének kötelezettsége alá nem esnek.

Azok, a kik italmérést gyakorolnak, az emberi élvezetre alkalmatlanná tett (denaturált) szesz eladásával nem foglalkozhatnak.

A jogosult és bérlők, illetőleg engedményeseik közti viszony magánjogi természetű lévén, az ezen viszonyból kifolyólag felmerülő vitás kérdések eldöntése az illetékes bíróság hatásköréhez tartozik.

Miután ezen közlemény vidéki társainkra nézve is nagy fontossággal bír, czélszerűnek tartottam azt hivatalos közlönyünkben is közhírré tenni.

Gundel János.

OFFIZIELLER THEIL.

Zum Inslebentreten des staatlichen Schankgefälles.

Kaum ist einer der kleinsten, wenn auch nicht unwichtigen Theile des Schankgewerbe Gesetzes ins Leben getreten, und schon hatten wir Gelegenheit die Erfahrung zu machen und zu der Ueberzeugung zu gelangen, dass sowohl Einzelne der Vollstrecker dieses Gesetzes, als auch solche Organe deren Aufgabe es ist alle Jene, welche durch dieses Gesetz berührt werden, aufmerksam zu machen und aufzuklären, dieses Gesetz und die darauf bezüglichen Vollzugs-Verordnungen nicht nur nicht gründlich studirt haben, sondern in Folge dessen die Betreffenden auch noch irreführen, indem dieselben unbegründet auch solche Schankgewerbetreibende aufforderten sich schon jetzt um eine Finanzbehörd-

lichen Koncession zu bewerben, die im Sinne des Gesetzes vorläufig noch nicht dazu verpflichtet sind.

Indem ich mich von diesen Thatsachen überzeugt hatte, hielt ich es für meine Pflicht im Wege der hauptstädtischen Presse folgende Kundmachung zu veröffentlichen:

Kundmachung.

Zur Kenntniss gelangt, dass sowohl von Seite der Finanz-Organen, als auch einzelner Bezirks-Vorstellungen — in Folge unrichtiger Auffassung des G. A. XXXV. 1888: über das staatliche Schankgefälle — an die Schankgewerbetreibenden der Hauptstadt, besonders aber des Extravillans, Aufrufe ergingen nach welchen diese verpflichtet wären, behufs Inkrathaltung ihres Schankrechtes, bis 15. Februar l. J. bei der competenten Finanzdirection bittlich einzukommen.

Indem der §. 70 des oben erwähnten Gesetzes, nur auf den Kleinverschleiss Bezug hat, halte ich es für meine unerlässliche Pflicht die Mitglieder unserer Genossenschaft zur Darnachrichtung zu verständigen, dass diejenigen, welche von der Hauptstadt ein Schankrecht besitzen, daher geistige Getränke in offenen und geschlossenen Gefässen auszuschänken berechtigt sind: Im Sinne der §§. 3. 4. und 6. der Vollzugs-Verordnungen dieses Gesetzes ihr «Schankrecht» behufs Eintausch vorzuweisen, noch nicht verpflichtet sind. Nähere Auskunft in unserer Kanzlei (IV. Bez. Lipót-utca 12) zwischen 4—7 Uhr Nachmittags. — Im Namen der Genossenschaft der Budapester Hotelier-, Gast- und Schankwirth-Genossenschaft

Johann Gundel, Präses.

Der §. 70. des staatlichen Schankgefälles lautet:

§. 70. Sämmtliche auf die Vorbereitung bezüglichen Bestimmungen dieses Gesetzes wie auch jene, welche während des Jahres 1889. ablaufende Termine feststellen, treten sofort nach der Publikation in Kraft.

In offenen Gemeinden treten die auf den Kleinverschleiss bezüglichen Bestimmungen am 1. Februar 1889. in Kraft.

Die nach dem Kleinverschleiss zu zahlenden Schankgebühren gebühren für das Jahr 1889 dem Aerar, hingegen die nach dem Kleinverschleiss von spirituosen Getränken zu zahlende Schanksteuer den gegenwärtigen Berechtigten.

Gleichfalls am 1. Februar 1889 treten allenthalben auch die auf den Ausschank bezüglichen Strafbestimmungen des gegenwärtigen Gesetzes gegen Jene ins Leben, die den Ausschank unberechtigt ausüben, — die Strafbestimmungen können indess nur auf Wunsch der Berechtigten zur Anwendung kommen, und auch die festgestellten Gebühren, Steuern und Strafen fallen zu Gunsten der Berechtigten.

Hinsichtlich dieses Uebergangsjahres regeln

die Minister für Finanzen und des Innern die Ausübung des Schankrechtes sowohl, als auch des Kleinverschleisses auf Grund der gegenwärtig gültigen Gesetze und Normen, den Bestimmungen dieses Gesetzes entsprechend im Verordnungswege.

Bezüglich der geschlossenen Städte treten die auf den Kleinverschleiss wie auch auf den Ausschank bezughabenden so wie alle anderen Bestimmungen dieses Gesetzes am 1. Jänner 1890 ins Leben.

Die §§. 3. 4. 6. der Vollzugsverordnungen lauten:

§. 3. Der Begriff des Ausschankes. Unter Ausschank versteht man die zu Genusszwecken erzielende gewerbsmässige Ausfolgung von Wein, Obstwein, Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten ohne Rücksicht auf das Mass, in offenen oder geschlossenen Gefässen für sitzende oder stehende Gäste, sei es in hiezu eröffneten Lokalen oder ausserhalb derselben, und die zum Zwecke des derartigen Ausschankes geistiger Getränke erfolgte Eröffnung eines Wirthshauses oder die Erhaltung der bereits bestehenden Wirthshäuser.

§. 4. Schankrecht. Bis zum 31. Dezember 1889 ist nur Derjenige berechtigt, den Ausschank zu üben, welcher dieses Recht auch bisher besessen hat, demnach der Eigenthümer des Schank-(Regale-) Rechtes, beziehungsweise, insofern dieser sein Recht verpachtet hat, für die Dauer der Pachtzeit der Pächter, ebenso die gegenwärtigen Nutzniesser oder Pächter des auf adeligem Besitz (Kurie) geübten Schankes, des im Mutterlande ausgeübten halb- oder vierteljährigen Urbarial-Weinausschankes, beziehungsweise des in den siebenbürgischen Landestheilen geübten, sogenannten dreimonatlichen kurzen Wirthschankes.

Demnach ist ausser den Aufgezählten ausschliesslich nur Derjenige berechtigt, Wein, Obstwein, Bier und gebrannte geistige Flüssigkeiten auszuschänken, welcher die Bewilligung von dem Eigenthümer des Schank-(Regale-) Rechtes, beziehungsweise von dessen Pächter erlangt hat, und zwar in dem Masse und in der Ausdehnung, für welche er die Bewilligung erhalten hat.

Die Lizenz der Finanzbehörde zum Ausschank ist nicht nothwendig; wenn jedoch der Ausschank in hiezu bestimmten besonderen Lokalen (Wirthshäusern, Gasthäusern, Weinkellern) geübt wird, so sind die für Schankgeschäfte im Interesse der öffentlichen Ordnung, Sicherheit und Gesundheit bisher bestehenden, oder im Jahre 1889 etwa zu erlassenden neueren Normative und Verfügungen streng einzuhalten.

§. 6. Bestimmungen über die Ausübung des Schankes. Bezüglich der Ausübung des Schankrechtes bleiben im Allgemeinen die bisher in Geltung gestandenen Gesetze, Statuten und Normen bis zum 31. Dezember 1889 auch fernerhin in Kraft.

Für die Ausübung des Schankes haben im Jahre 1889 sowohl der Eigenthümer des Regalrechtes, als auch dessen Pächter und überhaupt Jedermann, der auf Grund einer vom Eigenthümer oder dessen Pächter erhaltenen Lizenz den Schank ausübte — Letztere ausser jenen Geld- oder sonstigen Leistungen, welche sie dem Eigenthümer oder dessen Pächter gegenüber kontraktlich übernommen haben — nur die in den bisherigen Gesetzen und Statuten festgestellten Steuern und son-

stigen öffentlichen Abgaben zu entrichten und unterliegen nicht der Verpflichtung, eine Schankgebühr oder eine Schanksteuer zu zahlen.

Diejenigen, welche einen Schank ausüben, dürfen sich mit dem Verschleisse des zum Genusse für den Menschen untauglich gemachten (denaturirten) Sprits nicht befassen.

Da das Verhältniss zwischen den Berechtigten und den Pächtern, beziehungsweise deren Zessionären privatrechtlicher Natur ist, so gehört die Entscheidung der aus diesem Verhältnisse entspringenden strittigen Fragen in den Wirkungskreis des kompetenten Gerichtes.

Indem diese Mittheilungen auch für unsere Collegen in der Provinz von besonderer Wichtigkeit sein dürften, hielt ich es für zweckmässig, dieselben auch in unserem Offic. Organe dem «Vendéglősök Lapja» zur Veröffentlichung.

Johann Gundel.

Ipartársulatunk és a budapesti kávé ipartársulat a következő kérvényt terjeszté be a főv. tanácshoz.

Tekintetes fővárosi Tanács!

A mély tisztelettel alulírott budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata és a szintén alulírott budapesti kávé ipartársulat nem annyira saját, mint inkább a nagy közönség, különösen pedig a Budapestet felkereső idegenek érdekeit és ekként ismét a főváros érdekeit szem előtt tartva, azon közös kérelmet intézzük a tekintetes fővárosi tanácshoz: miszerint a zenelés egy vendéglőkben mint kávéházakban az illető szabályrendeletek vonatkozó intézkedéseitől eltérőleg ezentul éjjeli 1 óráig megengedjék.

Ezen kérelmünket a következő indokokkal támogatjuk:

Általános az óhaj, sőt hivatalos kísérletek is tételnek oly irányban, hogy a fővárosban az idegenek forgalma emeltessék, hogy minél több idegen kies fekvésű Budapestünket felkeresse. E cél elérésére szerint leghathatósabban istápoltatik az által, ha az idegenek itt tartózkodását lehetőleg kellemessé és kényelmessé tesszük. Tény, hogy a legtöbb ember a szokás rabja és hogy rendszerint csak ott érzi magát jól, a hol bevett szokásai szerint élhet.

Tény azonban az is, hogy különösen a román népek hazájában, Francia-, Olasz- és Spanyolországban az este csak igen későn kezdődik és a rendes lefekvés ideje jóval éjjel utánra esik. Ily országból hozzánk jövő idegenek tehát nagyon különösek találják és rendszerint kellemetlenül érzik, ha éjjelkor azon helyeken, melyeknek felkeresésére utalva vannak, minden élet megszűnik és ők az éjjeli nyugalomra mintegy hatóságilag szorítottak. Az idegen forgalom emelésének követelménye tehát, hogy az idegenek szórakoztatására rendelt nyilvános helyeken az időt éjjelen túl is kellemesen tölteni lehessen és így az éjjeli zenelés kiterjesztését még azon esetben is javasolni kötelesestünk volna, ha abból egyes tagjaink hasznát nem is húznának.

Annyival inkább kötelesestünk a kérdéses javaslatot megtenni, midőn tudjuk, hogy azon kartársaink, kik üzleti helyiségükben zenét tartanak, az ezzel járó terhek viselésére alig képesek akkor, ha az éjjeli zene-záróra üzletüknek ép akkor szakít véget, midőn a forgalom élénkülni kezdene.

Tudnivaló dolog, hogy a kávéházakat mulatás céljából felkereső vendégek rendszerint jó későn szoktak beállítani.

A szini előadásoknak 10 órákor szokott vége lenni, következik a vendéglőbeni vacsora, mely 11 és 1/2-ig vagy éjjelig szokott tartani és a kávéház csak azután kerül sorba.

Ugyancsak éjjelkor végződnek az orpheumok is, melyek után pedig a Budapest megtekintésére ide rándult mulatni vágyó idegenek kávékázba már csak azért nem mennek el, mert a zenét ily időben már úgy sem hallhatják, a ki tehát kávéházban zenét élvezni akar, az vagy vacsorájával sietni vagy zene-élvezetét rövid fél órára szorítani kénytelen, mert éjjelkor vége mindennek és a legjobb kedvű vendég háza mehet.

A vendég tehát sem a bor- és sör-, sem a kávéházi zene mellett felmelegedni nem bír.

Ha azonban a vendég tudja, hogy zenét reggeli 1 óráig élvezhet, sem a vacsoráról nem fog annyira elsietni, sem kávéházat nem fogja oly korán ott hagyni, hanem élvezni és az illető kartársainknak keresetet adni fog.

A vendéglői üzletek is sokat nyernének azzal, ha a zenelés éjjeli 1 óráig megengedjék, mert minél tovább mulathat a vendég, annál többet fogyaszt és ha a zenét éjjeli 1 óráig a vendéglőben hallgatta is, szívesen elmegy még a zenénélküli kávéházba is, mert a vendéglőben felmelegedni tudott.

Egyrészt tehát nyilvános, másrészt tagjaink egy részének érdeke, hogy mi az éjjeli zenének reggeli 1 óráig kiterjesztéseért folya-
modjunk.

Fővárosunknak, mely rohamosan emelkedik ugyan, de melynek idegen forgalma emelkedésével arányban nem áll, saját jól fellogott érdekében mindent meg kellene tennie, mi az idegenek forgalmának emelését előmozdítja. Ennek ellenében sajnosan kell tapasztalunk, hogy a főváros az ide érkező idegeneknek kellő szórakozást nem nyújt.

Már pedig ha az idegen, ki kéjutazásra Budapestre jön, a látnivalók mellett szórakozást nem talál, inkább megy máshova, a hol többet lát és többet élvezhet, mintsem hogy Budapestre jöjjön, hol nappal közintézetünket, utainkat, emlékeinket megtekintve, fürdőinket használva, este színházainkat és orpheumainkat meglátogatva, vacsorája után, a nélkül, hogy világhíre vergődött cigányzenénk mellett a nappali fáradalmai után szórakozást, élvezetet talált volna, vagy lefeküdni vagy pedig néhány elmaradt álmos vendég közt ásítani kénytelen.

Nézünk most már azon lehető kifogásokat, melyek az éjjeli zene-záró illetén leendő kiterjesztése ellen felhozhatók ugyan, de a melyek teljesen tarthatatlanok.

Némelyek azt hiszik, hogy az éjjel utáni 1 óráig tartó zene a kávéház környékének lakóit éjjeli nyugalomában zavarná.

Ezen állítás csak legkisebb részben igazolt és azon kis rész figyelmet sem érdemel azon előnnyel szemben a melyben a főváros és annak lakói szopora idegenforgalom útján részesülnek.

Nincs reá eset, hogy oly lakás, mely zenét tartó vendéglő vagy kávéház felett létezik, kiadható nem volna, ha pedig kiadható, akkor ebből következik, hogy a zene közelsége háborító kellemetlen nem lehet.

Sőt tudjuk, hogy azok, ki ily zenehelyiségekhez közel laknak, a zenét oly gyorsan szokják meg, hogy már nem a zene, hanem annak megszűnése háborgatja álmukat.

Már pedig ezekre nézve közömbös akár a zene 11 akár pedig 1 órákor szakad meg.

A mi pedig azok nézetét illeti, kik a zenezárórának éjjelutáni 1-ig leendő kiterjesztését a közérkölcösiség javítása céljából ellenzik, erre azt kell megjegyeznünk, hogy nem tudjuk felfogni miért ellenkeznek az éjjelutáni 1 óráig tartó zene a közérkölcösiséggel, ha az éjjel utáni zene azzal összeegyeztethető.

Ezekben előterjesztvén azon indokokat, melyek a zenezárórának éjjelutáni 1 óráig leendő kiterjesztését úgy a mi, főleg pedig a tekintetes főváros érdekében javallják és esedezünk a tekintetes fővárosi tanácshoz, miszerint előterjesztett kérelmünk folytán intézkedni méltóztassék, hogy az illető szabályrendeleteknek a zenelésre vonatkozó intézkedéseitől eltérőleg a zenelés ezentul éjjelutáni 1 óráig megengedjék

Mély tisztelettel

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János, elnök.

A budapesti kávé ipartársulat nevében:

Bátori Mihály, elnök.

Az amerikai konyha.*)

Mint minden foglalkozáshoz és minden tudományhoz, úgy az inyesmesterséghez is természeti hajlamok szükségesek. Az evést is csak úgy kell tanulmányozni mint bármi más, a mivel tüzetesebben és mélyebben akarunk foglalkozni és a gastronomia csak oly módszeres buvárkodást igényel mint akár az — asztronómia.

Már kora ifjúságomban bő alkalmam nyílt az inyesmesterség titkaiban buvárkodhatni, apám, nagyapám, dédapám, sőt úkapám is vendéglős volt és így már mint gyermek megismerkedtem a gastronomia ábécéjével, tíz éves koromban pedig már annyira vittem, hogy képes voltam megkülönböztetni az akkortájt divatba jött, Angliából hozzánk is átláptalt beefsteakot a legvastagabb rostélyostól és kellő szakismerettel meg tudtam mondani, tormával kell-e a vaddisznóhúst feltálatni vagy csipkeboglyó-izzel. A mi különben egy vendéglős fiunál még nem vall valami nagy zsenialitásra.

Mint serdülő ifju elmentem világot látni. Két évet töltöttem Németországban, de a német konyha sehogy se hatott rám lelkesítően és monotonijája sehogy sem elégitette ki inyes hajlamaimat. Majd Párisba kerültem, az inyesmesterség hazájába, a szakácstudomány elismert metropoliszába. Kellő ihlettel és mély áhítattal csodáltam a Szajna partján a modern evéstudomány bámulatos alkotásait és csak itt jöttem annak tudatára, hogy az, a mit édes hazámban gastronomiának véltem, nem volt egyéb üres konyhai kontárkodásnál. Majd úgy hozta sorsom magával, hogy egy nagyobb üzlet létesítése végett Amerikába utaztam. Már régóta élénk vágyat éreztem az új világ konyhájával megismerkedni, melyről már annyi sokat olvastam és meg voltam róla győződve, hogy gastronomia ismereteim az új világban tetemesen fognak gyarapodni. Azt már tudtam és igen természetesnek találtam, hogy minden kívándorló az első időben szívesen ragaszkodik saját nemzeti konyhájához, de alig telik el egy-két év, lemond erő az exkluzív álláspontjáról és megbarát-

*) Mutatvány az «Inyesmesterség könyvé»-ből. Megrendelhető lapunk szerkesztőségében.

kozik a yankeével; azt azonban csak Amerikában tapasztaltam — és mondhatom, igen jól esett tapasztalnom — hogy a magyar ember ebben a tekintetben kivélt képez; a magyar ember, ha meg is tud válni szép hazájától, ha el is tudja viselni a honvágy gyötrelmeit, de a magyar konyháról, a paprikáról a gulyásról, pörköltről, meg a turós galuskáról nem tud lemondani soha. Bármily jól és izletesen elkészített amerikai nemzeti étel kerüljön is eléje, mégis mindig ott lebeg szeméilletőleg orra előtt a magyar konyha intenzív illata, paprikás szaga és ilyenkor duplán szokta érezni azt, hogy mégis csak jobb «otthon».

Az 1883-iki karácsony esztét K. borkereskedő családjá körében töltöttem New-Yorban. Magyarok voltunk együtt és már az első üdvözlő szavak után a távol hazáról folyt a beszéd. Sok mindenről volt szó, a magyar államférfiakról, a magyar társadalomról, a magyar íróról és végre rátértünk a magyar konyhára is. A háziasszony panaszosan felsóhajtott és fájdalmas hangon monda, hogy mennyire szeretne ő már egyszer egy igazi magyar ebédet enni. Kellemesen érintett ez a nyilatkozat — azért is, mert szép és kedves asszony ajkairól jött, de meg azért is, mert alkalmam nyílt szakácstudományommal tündökölni. Siettem is kijelenteni, hogy készséggel vállalkozom egy jó magyar ebéd elkészítésére, sőt hazafias és gasztronómiai lelkesedésem annyira elragadt, hogy röktön hozzá tettem: »készíték ebédet, de olyant hogy a hányan vagyunk, valamennyien megnyaljuk utána a szánkat».

Ajánlatomat, mint azt mindenki természetesen fogja találni, egyhanguan elfogadták és másnap reggel áhitattal és fehér köténnyel, de némi lámpalázzal is, ott állotam a tűzhely mellett és összeszedtem minden tudományomat, hogy magyar gasztronómiai ebédemmel szégyent ne valljak. Az étekrand a következő magyaros fogásokból állott; gombás csipetkeleves, töltött káposzta, paprikás csibe, özgerincz (persze ürühúsból) és szilvaizes derelye.

Olyan században élünk, melyben az ünnepélyes mozzanatok nem tartoznak a ritkaságok közé; minduntalan rendeznek bankettekét és jubileumokat, melyeken a képzelhető legemelkedettebb hangulat uralkodik; de oly ünnepi hangulatot még életemben nem tapasztaltam a minő e magyaros, ebéd elfogyasztásakor uralkodott. A tetszésnyilvánulások minduntalan felhangoztak és mondanom se kell, hogy a nap hőse én voltam. A széles jókedv nem ismert határt és már az első fogás után more patrio koczingtatni kezdtünk. A tósztozási vizketeg engem, a gyarló szónokot se hagyott nyugodni és csakhamar ráfanyarodtam egy «Uram, uram, szállok az urhoz»-ra. Valóságos remeke volt a vad tósztoznak, melyben hazafias és inyes érzelmeim valóságos kereszttűzet állottak ki, melyben hazafiasnak mondtam a paprikás rostélyost és paprikásnak a hazafiságot, turósnak a honi bérceket és szürke ködbe borultnak a csuszát. De azért lelkesen megéljenztek a szavaimat.

Ugy éreztük valamennyien, mindha Magyarországon, hazánk kellő közepén ülnék együtt, de igazi jókedvre csak akkor kerekedtünk mindnyájan, mikor a házi kisasszony a zongorához ült és magyar népdalokat kezdett játszani. Egy friss csárdás után eljátszotta azt az elegikus hangú nótát: «Mi füstölög ott a sikon távolban», mire valamennyien, mintha csak valami belső ösztön készített volna rá, rázendítettük azt az ismeretes refraint:

«Messze jártam, másutt is volt jó dolgom,
Hej, de szívem csak azt mondja: jobb otthon!»

A társaság némelyik tagja ezt a nótát kurjongatva, a másik melázva, a harmadik czikornyázva énekelte el, de valamennyinek szemében megrezgett egy könnyecsepp, a hazaszeretet, a honvágy könnyecseppje. No meg talán a töltött káposztában talált boldogságnak is jutott belőle egy kis rész.

De ideje lesz áttérni ezikkem valódi tárgyára: az amerikai konyhára.

Nehéz dolog Amerikában az amerikai életet megfigyelni; különösen óvatosságnak kell lennünk New-Yorkban, a hol van német, francia, olasz, ír, néger és kínai városrész, melyek valamennyien alkalmasak érdekes megfigyelések megtételére, de nem arra, hogy az amerikai életet megismerjük bennük; erre csakis az úgynevezett «yankee terület» alkalmas.

Ezek a derék yankeek, kik oly nagyra vannak az ő demokrataságukkal és lépten-nyomon kérkednek az ő köztársasági érzelmeikkel, ezek a yankeek a legridegebb arisztokraták. Hoteljeikben és klubjaikban annyira elzárkóznak és oly exkluzív életet folytatnak, hogy még a legzopfosab kínai is valóságos demokráta hozzájuk képest.

Az amerikai életmódja oly kirívó ellentétet képez a miénkkel és egyáltalában az európaival, hogy már az ottani napszamosoké is hasonlít a nálunk előkelőnek nevezett étkezési módhoz.

Először is minden amerikai munkás — a redetlen életű és iszákos természetű irektől eltekintve — kora reggel teázik és 12 óra körül villásreggelizik. Áll pedig a villásreggelije osztriga-levesből (clam-chowder) és sörből. Vannak vendéglők — különösen a munkás városrészekben, hol 11 és 12 óra között ingyen adnak villásreggelit (free lunch), persze bor meg sör nélkül. A vendéglősöknek ez a látszólagos nagylelkűsége persze a legfurfangosabb számításon alapszik, mert minden kétséget kizáró pontossággal megálapították, hogy az ingyen osztogatott ételek árát bőven de bőven behozza az azokkal együtt elfogyasztott ital. És ez a számítás nem is nagyon komplikált, mert Amerikában az, a ki barátját vagy ismerősét felszólítja, hogy a reggelinél vele tartson, egyuttal fizeti is azt az italt, a mit együtt elfogyasztanak. Ily meghívást visszautasítani felér becsületsértéssel, a mit csak box-párbaj tehet jóvá. A meghívás elfogadása pedig természetesen azt hozza magával, hogy a meghívott vendéglátót mielőbb revanchirozza. Ebből aztán oly szakadatlan circulus vitiosus keletkezik a meghívásoknak és így tehát az ivásoknak, hogy az élelmes amerikai bőven behozza ingyenes reggelijének árát.

A nagyobb tereken és népesebb utcákban vannak fabódék, melyekben reggelire rántott osztrigát lehet kapni, egészen azon módon mint nálunk a csibét szokás kirántani; egy egész papirdoboznak az ára 10 cent és mellé egy ezetes uborkát és egy kanál gombás paradicsommártást (catchup) kapni.

Ezekben a bódékban bizonyos évadokban honi ismerősökre is akadunk, a mennyiben ott főtt kukoriczát (hot corn) és pattogatott kukoriczát (pop corn) is árulnak; különösen az utóbbit az amerikai ép oly jóízűen ropogatja fogai között, mint akár egy debreczeni konviktusi diák és ép oly jó kelete van, mint akár Budapesten a Dunaparton. Görög dinnyét is annyit árulnak ezekben a bódékban mint akár valamely alföldi magyar város piacán. Egy élelmes amerikai a new-yorki keres-

kedők kényelmére újabban egy saját szerű vállalatot létesített; óriási kocsikon, melyek a mi Tauszki-vagy Bamberger-féle butorszállító kocsijainkhoz hasonlítanak, szállítják renделetre minden utcába az ételeket teljes felszereléssel és kiszolgálással. A kereskedő azelőtt való nap megrendel bizonyos mennyiségű ételt és a vállalkozó a legnagyobb pontossággal szállítja neki másnap loltjába azokat. Egész utca sorokat lát így el reggelivel és mire az egyik elfogyasztotta a maga porcióját, a vállalat fürge pinczérei már itt teremnek, hogy a terített asztalt leszedjék és néhány pillanat múlva már nyoma sincs a reggelinek.

Igy reggelizik az amerikai munkás és kereskedő a családon kívül, míg ellenben az ebédet, melynek ideje rendszerint esti 6 óra, csaknem kivétel nélkül a családi körben fogyasztják el.

Az ebédnél a levest nem ismerik, hisz un-tig elég jut nekik belőle a reggelinél, de annál behatóbban foglalkoznak a hússal, melynek Amerikában mesésen olcsó az ára. Nagy szerep jut továbbá a tészta-nak, a főtteknék és a melegeknék; még a kenyér is csak ugy jó nekik, ha forró és lágy, ellentétkép a francziának, ki a kenyeret csak akkor szereti, ha már egy napos (pain rassis). Sok munkáscsaládnál az asszony is valamely házonkívüli foglalatosságot űz és így nem ér rá otthon az ebédet elkészíteni; az ily családok ebédjének elkészítéséről a gőzerőre berendezett nagy sütődék gondoskodnak. Itt készítenek nagyban meleg hus- és gyümölcs-pástétomok és pogácsa alakú sütemények, melyek muffins, crackers, meat-pies (hus-pástétom), chicken-pies (csibe-pástétom), fruit-pies (gyümölcs-pástétom), apple-pies (alma-pástétom) stb. nevek alatt ismeretesek.

Az ebéd kiegészítését a csemege — az amerikai értelemben vett csemege — képezi, mely nyers főzelékekből, zellerből, parajos hagymából, retkekből, paradicsomból stb áll, mindez persze jól megborsozva és megszóva.

Az amerikai ebédeknek egyik legkülönösebb sajátossága az, hogy ebéd közben nem kerülnek szeszes italok az asztalra; ezekre csak ebéd után kerül a sor. Evés közben, tekintet nélkül az étel minőségére, csupán jeges vizet, tejet és teát (rum nélkül) isznak.

Annál bővebben kárpótolják magukat ebéd után a szeszes italokkal, a mi annyival könnyebb nekik, mert a sörön kívül csaknem ezerféle szeszes ital áll rendelkezésükre. Ezeket az italokat az u. n. barkeeperek készítik, még pedig oly ügyesen, hogy szín és íz tekintetében valamennyi különbözik ugyan, de hatás tekintetében mindannyi egyforma, azaz részegítő. A legismeretesebb amerikai szeszes italok: gingar-beer, milk-punch, sherry-cobler, ching-ching, coc-tail, egg-nog, floster, julep, knicker-bocker, tipsy-cake, Tom and Jerry stb.

Az amerikaiak gasztronómiai hajlamai elé nagy akadályt gördítenek rossz fogaik. Ez az amerikai gasztronómia egyik sötét oldala, és pedig nemcsak képletesen sötét, hanem valósággal, a szó teljes értelmében is fekete, mert minden amerikaiak a foga korán elveszti a zománcczát és megfeketedik. Ennek a körülménynek tudandó be, hogy Amerikában a fogipar és a foggyógyászat oly hatalmas lendületet vett, hogy nincs utca, de sőt alig van ház, a melyben fogorvos vagy fogtechnikus fel ne ütötte volna a tanyáját. A rossz fogaknak egy másik következménye az, hogy az amerikaiak szinte mesés fényűzést űznek a — fogvájokkal, melyeket oly szenvedélyvel

használnak, hogy alvásig ki se kerül fogaik közül.

Amerika tehát a roszt fogak hazája. A minek okát egyébiránt nem nehéz kifürkészni. Az amerikai nők ugyanis annyira barátjai az édességeknek és oly mohón falják különösen a sárga cukrot, hogy ez lassan, de biztosan elpusztítja fogaik épségét. A gyöngéd amerikai férj, e kellemetlen következtések dacára, nem rontja meg neje ezt a szenvedélyt, sőt elvezet, de viszont másrészt megköveteli, hogy a neje se zavarja meg őt az ő kedvtelésében, a — bagózásban, a mit ő ép oly szenvedéllyel űz, a mily szenvedéllyel űzi szeretetreméltó oldalbordája a cukorrági-csalát.

Nem kevésbé érdekes az amerikai arisztokrácia, a yankee osztály konyhája. Az a különbség, mely a munkás osztályoknál családi és családon kívüli konyha között fennáll, itt is tapasztalható. A yankee nagy barátja a szállodai életnek. Amerikában vannak családok, melyeknek minden egyes tagja szállóban született és szállóban lakik élete fogytáig. A szállói élet aztán hozza magával, hogy lakóinak életmódja a lehető legváltozatosabb, és módjukban áll, egész életüket a szakadatlan evésnek szentelni.

A változatosság már a reggelinél kezdődik: kora reggel étlapot (bill of fair) tesznek eléjük, melyről a legnagyobb választékban hús- és süteményeket, tojást, kávé, vaj, méz, stb. választhatnak. A reggeli elköltésével azonban korán sem áll be szünet az étkezésben; a boardinghouse állandó lakója ehettek, a mikor neki tetszik: a szálló konyhája a nap bármely részében rendelkezésre áll. És ezzel a jogaival az amerikai bőven él, hogy ne mondjuk: viszszaél. Alig végezte el a reggelit, már is itt az ideje a villásreggelizésnek (lunch), mely tojás-ételekből, beefsteakból, rántott halból és minden egyes fogás toldalékaul nyers főzelékből áll. Nagy szerepet játszik továbbá a villásreggelinél az Amerikában annyira kedvelt hideg éles mártás, mely az új világrészben valóságos inyes mártássá nőtte ki magát.

A villásreggeli az amerikaiak körülbelül egy óráját veszi igénybe. Alig négy órával utóbb, körülbelül 5 és 6 között, következik az ebédnek, a nap főétkezésének ideje, a mely ugy a szállókban, mint a családi körökben bizonyos patriarchalis méltósággal folyik le. Mielőtt azonban az amerikai az ebéhez ül, az angolok módjára előbb fél óra hosszat szundikál: ez azonban csak a férfiak joga, a nő nem él vele, hanem férjének alvási idejét arra használja fel, hogy háborítatlan tolettelt változtasson. Szabály, hogy a család fő feketé ruhában, a nő pedig, bár különben a legnagyobb változatossággal választhatja meg öltözékét, fehér fejkötővel jelenjen meg az ebédnél.

Az ebédet az ima vezeti be, melyet az amerikaiak sajátos áhitattal végeznek. Aztán az elnöklő családfő elé teszik az összes tényezőket, ki maga szeli és osztja ki a hús- és süteményeket, míg a jobbján ülő háziasszony a hús- és sütemények mellé főzeléket oszt. Az ily módon megrakott tányérok példás szabatszerűséggel járnak kézről-kézre és egy óramű pontosságával jutnak rendeltetési helyükre, az illető családtagok elé.

Az ebéd különféle éles és fűszeres levezekből, halakból és a legkülönfélébb hús- és süteményekből áll, melyek közt az ürü- és marhahús a legkedveltebbek, továbbá főzelékből, tésztákból, csemegékből stb. Ezeket a fogásokat azután az amerikai annyi méltósággal és oly áhitattal

figyaszítja, mintha csak minden falat a bibliának egy arany mondása volna.

A francia konyha csak a legutóbbi időben tudott Amerikában tért foglalni, de még ma sem örvendő általános elterjedtségnek és még ma is csak elvétve találni oly amerikai arisztokrata, illetőleg yankee családot, a mely francia szakácsot tart.

Az amerikaiak tehát, miként e fejtegetéseimből intig kiderül, nagy barátjai az evésnek és föltétlenül annak az elvnek hódolnak, hogy a gyomor minden előtt! Ennek az elvnek felel meg az amerikaiaknak az a gasztrónómiai tekintetben érdekes szokása, hogy új napján, kora reggeltől késő estig, minden amerikai családnál dusan terített asztalok várják az újévi üdvözlőket. A ki szerencsés ujesztendőt kívánni jön, az egyuttal vendég is és illeten-séget követ el, ha egy falatot nem eszik és hozzá egy korty bort nem iszik. Ezeknek az újévi áldomásoknak van azonban még egy sokkal kellemesebb, étekrenden kívüli «fogása» is. Olyan házaknál ugyanis, a hol kisasszonyok vannak, ezek az újévi üdvözlőt — bármennyire piruljon is, arcon csókolják.

Kár, hogy ezt a követésre méltó, érdekes amerikai szokást nálunk eddig még meg nem honosították. Mennyivel érdekesebb nap lenne naptárunkban az újévi és mennyire sürdülnének, forognának az ily fogásra éhes fiatal emberek újévi reggelén a leányos házaknál! Gasztrónómiai szótárunk meggyarapodnék egy új inyes kifejezéssel és fogadni mernék, hogy az egész szótárnak, még ha egy millió szavat ölelné is fel, mégis ez volna a legkeresettebb és legkedvesebb szava!

Glück Frigyes.

Jegyzőkönyv.

A komáromi vendéglősök-, kávé- és pinczerek ipartársulatának 1889. évi január 25-én megtartott rendes évi közgyűléséről. Jelen voltak: Kepp Ármán elnök, Molnár Adolf és Puhár Károly alelnökök, Pengl Ignác, Hájósy László, Weisenbacher János, Csóka Ferenc, Marinczer Mihály, Klár Ferenc, Fuith Lajos, Hecht Lipót, Kéry Péter, Joachim Lajos, Netter Ignác, Nagy Ferenc, Muk Ferenc, Vittek Ferenc, Horváth Ferenc, Németh Károly, Reich Jakab, Eder Ferenc, Vrba Vincze, önálló tagok és Steiner Géza fők., Fekete Géza fők., Valdhauer József fők., Boor József jegyző és ügyvéd és még többen.

Az ipartársulat elnöke üdvözli a szép és határozatképes számban megjelent társulati tagokat annál is inkább, mert fontos tárgyak kerülnek napirendre is úgy mint mindig a tisztelt tagok segély nyújtását a tanácskozások folyama alatt kérés; az alapszabályaink szerint a tárgyak előterjesztésére hivatott társ. jegyzőnek átadja a szót, a ki mindenekelőtt felolvassa az: elnöki előterjesztést, (mely már az előbbi számban közöltetett.)

1. Ezen jelentés tudomásul vételén, az elnöknek köszönet szavaztatott a kifejtett figyelemért és a jelentésben foglalt nagyobb fontosságú indítványok a tanácskozás során egyenként felvételre határozattak.

2. Felolvasott a társulati számvizsgáló bizottság jelentése a múlt 1888-dik évre vonatkozó társulati és pinczerekkel közös betegsegélyező és temetkezési pénztári állapota és Csóka Ferenc társulati pénztárnok ugyan azon év megvizsgált számadásairól, melyek szerint:

1887. évi pénztári maradvány 1472.15
1888. évi bevétel... .. 625.68

Összesen 2097.83

1888. évi kiadások kitétetek 357.28

mutatkozik tiszta pénztári maradvány 1740.55 azaz egy ezer hétszáz negyven forint o. é. és ötvenöt krajczár o. é. mely összeg a komárom vidéki takarékpénztári 3594/81. számú könyvecskével fedezve találtatott. Minthogy ezen számvevői bizottsági jelentés szerint a nevezett társulati pénztárnoknak adandó felmentvényre vonatkozó indítvány indokoltan találtatott, ugyanaz egyhangulag elfogadtatott, de még is az egyik számvevő azon megjegyzésével, miszerint óhajtatandó, hogy a mennyire lehet a nem okvetlen szükséges kiadások, nevezetesen a betegsegélyezési kiadásoknak az elnökség által leendő szigorú ellenőrzése mellőztessenek. A nevezett pénztárnok által a gyűlés színe előtt ismételve kifejezett ama óhajtatása és kérése, hogy terhes tisztai állásáról lemondása elfogadtassék, eddig szerzett érdemei és a pénztár pontos vezetése körüli eljárása, kellemes méltányoltatván, a közgyűlés abbeli óhajtatásának, hogy hivatalát megtartsa, engedett, a mi hangos éljenezést előidézett. Maga a számadás és a mai jegyzőkönyv szokott módon az illető hírlapban közlendő.

3. Elnök által előterjesztetvén, miszerint Penthe Boldizsár társulati orvos tisztai állásáról lemondott; minek folytán az ügy sürgősége miatt azonnal más orvos megválasztandó volna. Minthogy egyuttal dr. Csukás István gyakorló és helybeli vár. kórházi orvos neve hangoztatva lett, ugyan az elnök ajánlata folytán is, egyhangulag társulati orvosul megválasztatott, küldöttség által a közgyűlés termébe bevezetettvén, köszönetének kifejezést adott és az elnök által közölt feltételeket elfogadván, részére az évi ötven forint tisztelet díj utalványoztatni rendeltetett.

4. Elnöki jelentésből kifolyólag arra nézve, hogy az új állami italmérési jog- és jövedékről törvény értelmében kieszközölendő iparjogositványok az ipartársulat mint jogi személy által történjenek-e lépések; vagy pedig kisebb nagyobb italmérőknek tartassék fenn egyéni szabad folyamodás utja? a közgyűlés azon nézetének adott kifejezést, miszerint a társulat jelenlegi viszonyainál fogva, csakis minden egyes tag és kisebb-nagyobb italmérő vagy annak árusítója tetszése szerinti eljárásához joga tartandó fenn, természetesen az e részbeni felelőség terhé is minden egyes tag maga viselni tartozván; ellenben:

5. Az említett elnöki jelentéssel és az abban kifejezett véleménnyel összehengzőan az új italmérési törvény 13-dik §. értelmében magát a komáromi vendéglősök és kávé- és pinczerek ipartársulata oly kormány rendeletileg is helyben hagyott társulatnak tekintvén, melynek joga van magát a legközelebb felállítandó italmérési illeték és adó kivétó bizottságban képviseltetni, a törvénybe megengedett bizalmi kijelölési jog gyakorlatába azonnai belelépven. Pengl Ignác helybeli ház- és kocsmajogtulajdonost is mint az adók körüli eljárásban jártas és gyakorlott társulati tagot egyhangulag képviselőül n egválasztotta; szükség esetén behálható helyettesítésére Németh Károly és Kéry Péter társulati tagokat egyuttal kijelölven; miről annak útján az illető k. pénzügyi igazgatóság elnökségünk által értesítendő lesz.

6. Béke bírák szokott módon 1889-re következendők választattak még az önálló tagok sorából: Puhár Károly, Pengl Ignác, Gruber János, Fuith Lajos, Prantner Lipót és Kéry Péter; főpinczerek és segítők sorából pedig:

Köcsög István, Steiner Gusztáv, Valdhauer József, Antal Bálint, Sipos András és Tóth Kálmán.

7. Az elnökség és más társulati tagok által ajánlott és bemutatott új tagokként a társulatba belépve, felvették: Fehér János, Szakál Márton, Végh Mihály, Szöncsöky Pál és Freisinger Mór kik által befizetendő 5 frt beiratási és egy frt első negyedévi tagsági díj, valamint a tovább fizetendő díjak felvételére a pénztár felhatalmaztatott, tagsági okleveleknek az illetők kívánságára leendő kiállításával az elnök és jegyző biztatván meg.

8. Indítványoztatván Rubenfeld Jakab társulati bemondó évi díjának felemelése, az indítvány tekintettel a bemondó által végzendő nagyobb munkákra, elfogadtatt s a nevezettnek évi díja 40 frtban állapított meg.

9. Az elnök és pénztárnok szóbeli indokolt előterjesztések folytán határozott, miszerint a tagsági díjak általjában a legpontosabban fizetendők, mert a társulat csakis igen fontos és rendkívüli okokból hosszabíthatja meg az alapszabályszerűleg előírt fizetési határ időket; sőt már most kimondja, hogy egy éven tül hátralékosokat az elnökség ideiglenesen töröltettek tekintheti, fenntartván az utóbbiaknak jog ujboli beléphetésre és szabályszerű feltételek betartása mellett.

10. Indítvány tétetvén a társulat által felállítandó szikviz-gyár iránt; egy az elnök, Pengl Ignác, Weisenbacher János, Fuith Lajos, Kokas István, Kéry Péter, Hecht Lipót és Neke Ignác tagokból álló szűkebb körű bizottság kiküldése határozottat el, melynek feladata lesz mielőbb e részben indokolt jelentést a társulati elnökséghez, további megfelelő tárgyalás és a társ. választmány által leendő intézkedés végett beterjeszteni.

11. Indítványoztatván egy zártkörű s a társulati betegsegélyező pénztár javára rendezendő tánc-estély megtartása, ez indítvány is elfogadtatt és a jótékonycélú multság folyó évi február hó 19-én Kepp Ármán vendéglős termeiben megtartandó. A táncestélyt rendező bizottság elnökeiül: Weisenbacher János, Fuith Lajos és Kokas István, pénztárnokul: Csóka Ferencz és Kéry Péter fő táncrendezőül Gruber János, rendező bizottsági tagokul a társulat választmányi tagjai és tisztviselői és azok a kik által magát a bizottság kiegészíti; végre a főpinczerek és segédek közül következők: Köcsög István, Valdhauer József, Antal Bálint, Steiner Gusztáv, Tóth Kálmán, Németh András, Fekete Géza, Sipos András, Szendy Gáspár, Czeloth Vincze.*)

12. A mai jegyzőkönyvet hitelesítő tagokul az elnök és jegyző mellé megválasztattak: Molnár Adolf alelnök, Pengl Ignác vál. tag és Kéry Péter számvizsgáló.

Boor József,
jegyző.

Kepp Ármán,
elnök.

Párisi levél.

Igen tisztelt szerkesztő uram! barátom! A midőn ismét tolat ragadok azon dicső szent eszménk célhoz jutása, s pályánk minden te-

*) Mint utólag hivatalosan értesültünk, a fent tervezett farsangi táncestély megtartása az időközben a kir. Trónt és édes hazánkat ért rendkívüli és mély gyász miatt felfüggesztett. Szerk.

kintetben való előmozdítására valamint felvirágzása érdekében: mind ama nemes eszmékhez — a melyet lapunk vezérel — teljes megadással csatlakozom. Mert érzem, hogy munkánk célhoz fog jutni, s gyümölcsöt fog majd teremni, a melyet majd boldogan élvezni fogunk, s talán még a lapunk fitymálóinak is jutni fog belőle.

Bizony sajnálattal kell tapasztalnom, hogy még itt külföldön is kritikát talált ama honbeli egyleteinknek lapunk iránti magaviselete. No de nem akarom ezt tovább bolygatni; hanem inkább hagyom őket, a mint B. K. ur mondja a rákkal versenyt futni, s folytatom a tulajdonképeni megkezdett levelem folytatását.

Barátom szerkesztő ur! Tudom, hogy zokon fogod venni, hogy oly későn ébredtem fel s későn adok magamról hirt. De ez nem lehet másképen, várnom kellett míg magamat a helyviszonyokkal jobban kiismerem. Másrészt a párisi pinczér-egylet és pinczér körnek a közgyűlést be kellett várnom. Tehát a párisi szállodabeli pinczerek betegsegélyező és temetkezési-egylete folyó év január hó 29-én rendez évi közgyűlést tartott. A hol magam is mind rendez tagja az egyletnek jelen voltam, s mely közgyűlésről egy kis kivonatolt vettem fel a mit következőleg előadok. A közgyűlés a fent említett napon este 10 órára lett kitzüve, ugyan akkor majd nem az összes tagok jelen voltak csak Jeorger Gustave az elnök, s egyik nagy szállodának a tulajdonosa hiányzott, de alig, hogy kimondom, hogy hiányzott, már is nagy hura és vive kiáltást hallok. Az elnök ebben a perczen büszke derék tekintetével lépett be. És nem sokára körülbelül 1/2 11 óraker a gyűlést megnyitottnak nyilvánította.

Ezután felolvastatt a jegyzőkönyv és a rendez évi kimutatás a melyben kitünt, hogy az egylet vagyona a mult évhez képest 4449 frankal és 25 centinnel szaporodott; ezzel az összes tőke vagyon kitesz 52,744 frank és 61 centin. Ezután következett a tisztviselők választása. Elnökül Jeorger Gustave egyhangulag, tovább: alelnökül Ambruster Emil és Burkard Dávid urak lettek megválasztva. A pénztárnok Louis Müller és az iroda vezető Georges Petit Gé rant egyhangulag lettek megválasztva.

Ugy az egyleti szabályok némi paragraffusát megváltoztatták, valamint erre vonatkozólag interpelatiok is történtek. Ezek után a gyűlés fél három óraker véget ért, s az elnök Jeorger Gustave ur igen szép szellemdus beszéddel azt befejezetnek nyilvánította.

A gyűlés az egyleti helyiségében Rue St. Augustin 41. szám a tartatott meg; ugyan ott van az ugynevezett Café Adam, jelenleg Miller Pankraz a tulajdonosa. Itt van a «Pinczér-egylet» és «Osztrák-magyar pinczérkör», valamint a Maitre d'hotelleknek a találkozási helye; az idegen pinczereket is igen szívesen látják itten. Miller kávés urtól mindenféle értesítéseket

lehet nyerni, a mi az idegeneknek igen nagy előnyére szolgál.

Most mielőtt befejezném soraimat értesítelek, hogy a «Párisi pinczér-egylet» a legközelebbi gyűlésben becses lapodat a «Vendéglősök Lapját» hivatalos közlönyül választani fogja.

Üdv hazámfiainak!

Páris, 1889. le 10. fevrier.

Sztanoj Miklós.

Felsőmagyarországi szaktársak köréből.

Kassa, 1889. február 10.

Elértük végre azon idő pontot, melyet oly régen óhajtottunk és ez az, hogy a kassai vendéglősök és pinczerek létezéséről életjelt adjunk, örömmel tesszük ezt, már csak azért is, mert első nyilvános szereplésénél oly szép sikert aratott, a f. évi január 24-ikén rendezett zártkörű táncvizgalmat értjük s habár az anyagi siker nem is a ledkedvezőbb volt, de igazolva lón az, hogy és akarnak — élni. Van e magasztosabb annál, mint midőn egy testület sikra lép, a korral halad és megakarja mutatni a társadalomnak, hogy létezik, bár régóta aluszsa szép álmát, megmutatni, hogy felébredt, megmutatni, hogy él, megmutatni, hogy véljük az elősmertetést kivívni és a közéletben oly helyet elfoglalni, mely megillet jogosan megillet bennünket, hogy törekvésünk czélja nagy és nemes, bár a jövő nehéz feladatot rejt magában; megmutatni, hogy szorgalommal, kitartással elérhetjük azt, miként a tagok szakképzettségüknél fogva a vendéglős ipar- és pinczér pálya munkás és hasznos művelőivé váljanak.

A példa igazolja, hogy minden nagyobb város pinczértestülete odahat, hogy működése által a társadalom, a magasabb körök figyelmét magára vonja és éppen azért lehetetlen, hogy szép bizonytságot ne nyerjen a már rég óhajtott kérdés: mely iparhoz tartozunk mi tulajdonképen? mi, kik a hazának éppen oly hű fiai vagyunk, — mint bár ki más, épp ezért hiszük, hogy az oly régen s nehezen várt kérdés egykor megoldást fog nyerni és az iparunk a képesítéshez leendő kötvé.

De hogy ezen óhajtás mielőbb a teljesülés révében vessen horgonyt, iparkodjunk addig is a korral haladni, mutassuk meg, hogy a képesítés ügye! szívünkön viselve létezzünk, és nemcsak akarni, de tenni is tudunk és fogunk. — Igy küzdve, kivívjuk létjogosultságunkat és ezzel elérjük azt, hogy a magas kormány látva sikeres működésünket segélyt, támogatást nyujtand majd arra, hogy a «vendéglős ipar- és pinczerek képesítése» törvényileg szentesítve legyen.

H. Juliányi József.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Döntvény kávéosok számára.** A kir. kuria, mint az Ügyvédek Lapja írja, a minap kimondotta, hogy «a kávéház üzleti személyzetének az üzlet körében elkövetett mulasztásából eredt kárért az üzlettulajdonos harmadik személyi szemben felelős ugyan de csak akkor, ha a károsult igazolja, hogy felsőkabátját a pinczérnek megörzés végett adta át és ez arra vállalkozott. A felsőruhának a pinczér kezeihez történt pusztító átadása a megörzés iránti kifejezett megbízás nélkül csak arra való megbízásnak tekinthető, hogy az átalévót a ruhadarabot a kávéházban levő szögek valamelyikére elhelyezze, minek megtörténtével azonban a ruhadarab további őrzete magát a tulajdonost terheli.»

— **A bécsi vendéglősök elítélja** január 23-dikán a Zsófia teremben volt megtartva. A hölgyek mindannyian díszes ruhákban jelentek meg. A bál bizottság elnökei: Sacher Ede és Weiland szállodások voltak.

— **Az «Inyestesterség szótára»** című nagyérdékű szakművet lapunk szerkesztőségénél újabbán Huszka Sámuel vendéglős ur rendelte meg Szlácsról. Gundel János elnök ur pedig a mű elárúsítása és terjesztése körül sokat fáradozik. Sajnálattal kell constataálnunk, hogy azon nehéz és fáradságos munka, melyet osztályunk és iparunk fejlődése érdekében Glück és Stadler urak e mű szerkesztésével kifejtettek, oly óriási közönyre talált, melyről talán más téren működő szakember álmodni sem merne. Szégyenkezve kell bevalanunk, hogy ezen tetemes költséggel és minden haszon nélkül kiállított mű ott fog maradni a szerzők nyakán. Tehát legyen kedve e két lelkes szakembernek tovább is jó kedvvel működni iparunk érdekében?

— **Kávéház átvétel.** Prága y N. János a «Fiume»-kávéháznak 6 és 1/2 éven keresztül volt kedvelt főpinczérje, megvette az Akadémia-utca és Arany János-utca sarkán levő Fischer-féle díszes kávéházat s azt «Akadémia kávéház»-hoz czimezve f. hó 10-ikén megnyitotta. Sok szerencsét kívánunk a gyermekkorra óta pályánkon sikeresen működő képzett szakártsunknak!

— **Üzleti hírek.** Kuntner János, a főv. vigadó volt bérlője átvette az Andrassy-ut 15. szám alatt levő Löbl-féle sörcsarnokot. — Szoláry Ferencz a pozsonyi vasúti vendéglő főpinczére átvette Budapesten a dohány- és akácza-utca sarkán levő kávéházat.

— **Közgyűlés.** A «pinczermesterek- és pinczemunkások országos egylete» ez évi rendes közgyűlést folyó év február hó 24-ikén d. u. 4 óraker fogja megtartani a Sebestyén-téri Schwetz Mihály-féle vendéglőben levő saját egyleti helyiségében, melyre a t. tagok minél nagyobb számban való megjelenésre felkértenek. Tisztelettel: Karl Nándor egyt. elnök.

— **Helyreigazítás.** A pinczermesterek orsz. egyletének táncmultságáról a mult számunkban közzé tett kimutatásban Böhm Emil ur 2 frtos adakozása helyett 1 frt volt olvasható, mit ezennel helyreigazítunk.

— **Meglopott fizetőpinczér-nő.** Kassán a Herdiczky-kávéház Loncsarits Leopoldin a nevű fizető pinczérnője szobájába álkulcsal eddig ismeretlen tet-

tes behatolt és a ládáját feltörte, a benne talált ékszerszekrényt fölfeszítette és 70 frt készpénzt elemelt. Csodálatos, hogy a dobozban lévő vagy 156 frtot érő ékszert a tettes bántalmatlanul hagyta, az ipsének bizonyosan tudnia kellett és ismerni a pinczérnő viszonyait. — Ez már a második eset a pinczérnőkkel. Pár hónapja, hogy egy hasonló eset történt a Korniczky-kávéház kaszirnőjével, Farkas Annával, kitől szinte vagy 170 frtot érő ékszert és 26 frt készpénzt loptak el, de a tettest még melegibe elfogták, az ékszertárgyak mind megkerültek, csupán a pénz veszett oda. A tettes pedig a kassai törvényszék börtönében várja a szép kikeletet.

— **Festett vörös bor.** A vörös bornak mesterségesen előállított vörös színét felismerhetjük, ha a bort egyenlő mennyiségben 1—2 fajsúlyu salétromsavval összekeverjük. A bornak természetes színanyaga 2—3 napig is változatlanul marad, idegen színanyagok, egymint: fűchsin (mérge), alizarin, fekete mályva, áfonyabogyó, vörös répa, vörös berzeny, cochénille eltűnnek már egy óra múlva.

— **Boros üvegekre** való szurkot, mely azokat tökéletesen légmentesen bezárja, legczél-szerűbben készíthetünk a következő módon: egy negyedikilo viaszt gyenge tűzön kell felolvasztani — nem forralni — és 65 deka hegedű gyantát (kolofoonium) és ugyanannyi fehér szurkot kell bele tenni. Ha az egész tömeg jól fel van olvadva és összevegyülve, akkor a teli és bedugaszolt palaczkok nyakát bele kell mártani és egyszer körülforgatni, hogy a szurok mindenhol egyenlően hozzá tapadjon. Ha azt akarjuk, hogy a szurok szebb legyen, akkor a fennleirt folyadékba még 15 grm. gummilakot is keverünk, ezáltal a szurok átlátszóbb és nem oly könnyen ledörzsölhető lesz.

— **Uj phylloxera-telepek.** Hont vármegye Felső-Príbel, Bagonya, Bátorfalva, Zahora, Csáb. Apáti és Szebeliéb községek, Esztergom vármegye Dágh, Sári-Sáp és Szent-Tamás; Nógrád vármegye Sámsonháza; Szathmár vármegye Józsefháza, végre Nógrád vármegye Losoncz-Apátfalva, valamint Kis-Bárcány községek szőlőiben a phylloxera jelenléte megállapított.

— **Szállítási kedvezmények.** A magyar kir. államvasutak az adriai (fiumei) és külföldi forgalmakban következő szállítási kedvezményeket nyújtanak: Borra, mely a pécsi bovidékról Velenczébe megy, 55 krnyi refakcia van engedélyezve. Szesz-küldeményeknél 100 kgr.-kint 10 kr. leengedés, ha előbb Budapestre s onnan Fiuméba expedíratik, ugyanezen kedvezmény van a Nagyváradról lefelé eső állomásokról Romániába szállítandó szeszre, Ugyancsak kedvezményben részesül az Arad. Budapest s Gyöngyösről Delle és Altmünster-ről transit menő szesz, valamint Temesvárról Fiume és Triestbe expedírat sör.

— **Halálozások.** Schopper Ferencz budai vendéglős, a budapesti pinczér-egylet volt elnöke hosszas szenvedés után életének 39-ik évében f. hó 10-kén elhunyt, özvegyet és két gyermeket hagyott hátra. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. — Gruber József a budai Széchenyi szálloda bérlője f. hó 3-ikán életének 47-ik évében jobblétre szenderült. Béke poraikra.

«Szőlészeti, Borászati és Gazdasági Lap» ez évhen már fenállásának 10-dik évfolyamába lépett és január 1-én első száma a következő érdekes és tanulmányos tartalommal jelent meg. I. Szőlészeti s borászati közlemények: 1. «Lapunk és a phylloxera» 2. «Január havi trendőink a szőlőben és pinczében» mindkét cikk a szerkesztő Maurer János jól ismert

tollából. 3. «Néhány szőlőfaj ellentálló képessége a téli fagyokkal szemben». 4. «Édes borok érésének előmozdítása». 5. «Milyen a jó pincze». II. A mezőgazdasági rovatban: 1. «Éz fordulóján» című népies nyelven tartott elmélkedés a rovatvezető Réti János gazd. int. tanár kitűnő tollából. 2. «A kötött talajnak mag alá való előkészítése». A többi rovatok czimeit: «Vegyesek», «Vidéki levelezések», «Irodalom és egyletek», «Kérdések és feleletek» stb. sok közhasznú tudnivalót tartalmaznak s helyes élénk szerkesztésre vallanak. E lapot szőlészeti s borászati, nemkülönbözve mezőgazdasági foglalkozóknak melegen ajánlhatjuk. Megjelen havonként kétszer, 1 1/2 ivnyi terjedelemben Előfizetési ára esz évre csak négy forint. Szerkesztői és kiadja: Maurer János, Kassa, «Maurer-udvar». Mutatványszámokat szivesen küldenek.

— **Eltűnt vőlegény.** Frankl Lajos szerájévi kávé három héttel ezelőtt elindult a bosnyák fővárosból, hogy a fejrmegeyi Csákváron egybekeljen az uradalmikertész leányával. Podgyásza meg is érkezett a bicskei állomásra de őt magát hiába várják még most is, Csak annyit tudnak felőle, hogy Budapesten a «Magyar király» fogadóban lakott. Mint halljuk Frankl utközben megbetegedett s Székesfejervárott a kórházban apólják.

— **A kassai sörcsarnokbéli pinczerek jótékonyczélu zártkörű táncszüvegála** f. évi január 24-ikén a mézárós-utczai sörcsarnok izléstelenesen díszített tánctermében tartott meg. E mulatság igen jól sikerült, pedig a rendezők egyike, és a pinczér arisztokratia a bál napján kizárták magukat, és még azt is megtették hogy a meghívottakat igyekeztek a bálban való részvételtől lebeszélni. A rendezőség ez uton is a legmélyebb köszönetét nyilvánítja mindazoknak, kik részvételükkel a bál megtartását elősegítették.

— **Hatesztendő.** Berkovits Ferencz pinczér, ki a mult őszel Farkas Anna kaszirnőtől 160 frt érő ékszertárgyakat és 20 frt készpénzt ellopott. A kassai kir. törvényszék által hat évi fegyházra és 4 évi hivatal vesztésre ítéltetett, az elítélt felebbezett.

— **Betöréses lopás.** Kassán Kineisz vendéglős helyiségében a mult napokban — eddig ismeretlen tettesek — behatoltak és 12 frt készpénzt és több mennyiségű husfélért, liköröket emeltek el. A tetteseket nyomozzák.

— **Érdekes felirat.** «Egy felsőmagyarországi» furfangos korcsáros czimtabláján a következő felírás olvasható:

«A beteg e házban,
Azonnal meggyógyul,
Vigan távozik el, ki
Idáig busul.
Itten csak üveges
Orvosság kapható
Pilulának csupán
A zsemlye mondható:
A kinek pénze van
Az itt egy jót iszik.

Itt olcsó s jó italt mér Grünberger Iczik.»
— **A turini ürmös.** A híres turini ürmöshöz következő füveket és gyökereket használnak, melyeknek neveit az összetévesztés kikerülése végett latinul közöljük:

100 g Achilea millefol,
60 „ Organum dictamnus,
100 „ Salvia sclarea,
60 „ Coriandrum sativum,
100 „ Artemisia pontica,
100 „ „ absinthium,
30 „ Miristica madagascarensis,
30 „ Origanum majorana,
200 „ Cortex aurantiorum,
50 „ Fol. thymi vulg.,

30 g Laurus cassia,
15 „ Caryoph. aromatic.,
30 „ Rad. zingiberi,
30 „ „ angel. arc.

E füvek és gyökerekből 15 liter alkohollal kivonatot készítenek. E kivonathoz 50 liter édes fehér mustot, 85 liter vizet és 15 kilogramm cukrot tesznek. A folyadékot cukor couleurrel arany sárgára festik megszűrik és elatinnal derítik. Akik igen finom ürmöst akarnak készíteni, azok a vizet elhagyják és csak bort (135 l.) használnak hozzá. Ebben az esetben a füveket és gyökereket 10 liter vízben megfőzik és az egészhez csak 10 kgr. cukrot vesznek.

Kávész és thea fogyasztás. A statisztikai kimutatásokból kitűnik, hogy a legutóbbi években monarchiánk kávé importja jelenetekenyen csökkent 1887-ben 57524 métermázsával kisebb volt az import, mint 1886-ban, a miből következik, hogy a fogyasztás is apadt. Ez annál valószínűbb, mert behozatalunknál túlnyomólag az olcsó braziliai fajták szerepelnek míg a finomabb kávéfajok nem igen voltak keresettek. Meglehet egyéb iránt, hogy a kávépótszereknek tömeges gyártása az utóbbi években szítén hozzájárult a kávéfogyasztás csökkenéséhez. Másrészlől constatálni lehet, hogy a theafogyasztás növekedőben van, ezen czikkéből az 1887. évben 5249 métermázsát vagyis 792 métermázsával többet importáltak, mint az előző 1886. évben.

— **Esztergomban** az ottani vendéglősök a farsang folyamán egy igen sikerültnek ígérkező bált fognak rendezni, minden belépti díj nélkül, vendégeik iránti tiszteletből. Mint halljuk a fővárosból is számos család fog odarándulni. — A rendezőség különféle meglepetésekben fogja a megjelenő hölgyeket részécsíteni. Számos emléktárgyak fognak kiosztatni. A legnagyobb hatást azonban Deutsch ur ez alkalomra tervezett találmányának bemutatása fogja tenni, mely vörös esernyő-szövetből készült léghajóján már Esztergomból Nánáig a hidon át és visszajött. Jól mulassanak!

— **A pozsonyi pinczerek** tánczvigalma folyó hó 19-ikére halasztatott.

— **Eladó étterem.** A fővárosban egy díszesen berendezett étterem összes szerelvényeivel együtt 10,000 frtért eladó. Bővebb felvilágosítást e lap kiadóhivatala ad.

A kiadóhivatal postája.

Pethe Bálint vendéglős (Büd-Szent-Mihály). **Riedl** József szállodás (Szombathely). **Randvégh** József vasuti vendéglős (Zimony). **Propper** József szállodás (Zimony). **Tolnay** Sándor kávé (Nyiregyháza). **Deütsch** Jakab szállodás (Nyiregyháza). **Kikakker** Boldizsár főpinczér (Kolozsvár). **Tauffer** János kávé (Kolozsvár). **Szabó** Ede (Kaposvár). **Weinberger** Bernát szállodás (Szatmár). **Tamaskó** Antal (Keeskemét). **Wojacsek** Lajos vasuti vendéglős (Pozsony) urak, valamint mindazok, kik már levélbelileg többször felszólítottak, ezuton ismét felkéretnek hátralekos tartozásaik mielőbbi kiegyenlítésére.

NYILT-TÉR. *)

Vendéglő kávéházzal és kerttel

Esztergom egyik legnépesebb utcájában, szép nagy termekkel, melyek kívánatra át is alakíthatnak azonnal kibérelhető. E helyen már több mint harmincz éve volt vendéglő és benne egy 300 tagu dalárda székel. Tudakozódni lehet **Grünwald Emánuel** háztulajdonosnál.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladó neszmeilyi borok!
340 akó saját termésü, különféle esztendőköl való neszmeilyi boraim eladandók.

Halász Béla,

Gyon, u. p. Alsó-Dabas.

Bieber Antal

tea- és rum nagykereskedése

ajánlja dus raktárát közvetlen behozott **Chinai- és orosz karaván teát** kilóját 3 frttól kezdve fölle'é, továbbá igen régi direct importált **Jamaika-, Cuba- és Braziliai-Rum** legjutányosabb árak és feltételek mellett.

Kőbányai kiviteli palaczkerekről főraktárt bir s nagybani árak mellett szállítja azokat bel- a és külföld minden irányába.

Árjegyzéket küld a czég minden érdeklőnek ingyen és bérmentve. **Írásbeli rendelvények csak is Bieber Antal nagykereskedő czéghez Budapestre intézendők.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Leth Lajos

Magyarország legelső és legnagyobb

elhelyező intézete

szállodai-, vendéglői- és kávéházi-személyzetnek

Budapest, kalap-utca 5. szám.

Telephon 392. szám.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, VIII. Zerge-utca 5.

Zahn J. György örökösei

kir. szabad. zlatnói üveggyárak főraktára,

a giesshübli porcellángyár és hollóházai kőedény-gyár főraktára

Budapest, VII., Károly-körut 9. sz.

Ajánlják **csiszolt és préselt üveg, fehér és zöld boros palaczkok, porcellán és kőedény lámpa-árak raktárát.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

➡ A t. vendéglős uraknak előnyárak! ➡

Eladó szálloda berendezés!

Veszprémben, a „**Korona**“ szállodában az összes szállodai berendezés, — mely áll: 12 szoba butorzatból, konyha, pincze és éttermifölszerelésből, több kocsis- és hintóból, nagy mennyiségű kinaezüst készletből, szóval minden néven-nevezendő vendéglői czikkekből — egészben vagy részletekben **igen jutányos áron eladó.** — Ugyanott nagyobb mennyiségű **kitünő balatonmelléki bor** is kapható. **Raszl József** szállodás.

Első

fővárosi orpheum.

Igazgató: **Somossy Károly.**

Nagymező-utca 17. sz. alatt.

Első föllépte Mr. Scuri a jelenkor legghibesebb kerékpárosának és a monocycle feltalálójának. Fellelmek továbbá: Harting baritonista. Mons. Carary kitünő egyensúlyművész. Mr. Henry de Vry és Miss Wanda élő panopticumával, Schenk M. bécsi dalkomikus, Lauk A. Hurly bravour tornász a háromszoros nyújtófán, itt különösen megjegyzendő a nagy saltomortale az elsőtől a harmadik nyújtófáig. Mlle Jusina francia énekesnő, Mr. O'kil ventroloquist, Sisters Felix amerikai énekesnők és tánczosnők, Braks & Duman amerikai négytűző komikusok, Angyal Árpád csörgő művész.

➡ A pinczerek találkozási helye ➡

Egger Gyula kávéházában.

(Budapest IV., aranykéz-utca a «Nemzeti szálloda»-ban) van. A vidéki és fővárosi pinczerek e kedvelt gyűlőhelyét ajánlom a t. szak-társak szives figyelmébe. Számos látogatást kér kiváló tisztelettel

Egger Gyula kávé.

Helyiségvátózás.

Pincegazdasági üzletünk 1888. December 1-jétől IV ker. Károly-körut 28. sz. a, Károly-laktánya épületben lesz.

Frommer testvérek.

Localveränderung.

Unser Geschäftslocal für Kellerwirtschaft-Artikel befindet sich vom 1-ten Dezember 1888 IV. Bez. Carlsring Nr. 25. im Gebäude der Carlskaserne.

Brüder Frommer

PAPRIKA.

Rózsa paprika legfinomabb 100 kl. 98.— frt.
 Debreczeni kolbász... >> 78.— >
Paprika kolbászka ... > pár 8.50 >
 Tarhonya tojasos ... > kl. 32.— >
 Vöröshagyma... > > 3.50 >
 Fokhagyma ... > > 9.— >
 Zöldség vastag legszebb... > csom. 3.50 >

BENISCH S. J.
 Szegeden.

Van szerencsénk ezennel tisztelettel jelteni, hogy sör-raktárunkat Budapest és környéke számára a helybeli

Feld Ede testvére és társa

czégnak adtuk át. Tisztelettel felkérjük a t. cz. vendéglős és fogyasztó urakat, hogy megrendeléseikkel a nevezett czéghöz sziveskedjenek fordulni, a mely a legjobb sörtérmékekkel a legjutányosabb áron szolgálni kész leend.

A szállítás gyorsan és pontosan fog történni a kaptári épületeinkből, mely Budapesten külső soroksári-ut 95808/9. sz. a. létezik.

A magyar-óvári főhercegi sörfőzde igazgatósága.

Van szerencsénk ezennel a közönség tudomására hozni, hogy a

Magyar-óvári főhercegi sörfőzde

sör-raktárát Budapest és környéke részére átvettük. Minden tőlünk telhetőt meg fogunk tenni arra nézve, hogy a t. cz. vendéglősök és fogyasztók kívánalmainak minden tekintetben megfelelhessünk és minél számosabb megrendelésekért esedezünk. Tisztelettel

Feld Ede testvére és társa

Iroda és sör-raktár: külső soroksári-ut 95808/9. szám.
 Városi iroda: V, vadász-utca 12. sz.

Sajáttermesű, több éremmel kitüntetett, legujabban a budapesti kiállításon a kiállítási okmány- és nagy éremre érdemesített, kitünő, magyar, asztali

Toifel-féle

zabori cabi-net-bor

Emez alkalmas fekvésű és gránittartalmú talajjal bíró hegységben termesztett bor, nemcsak az egész ségéseknél, hanem a SZIV ÉS GYOMORBETEGEK-NEK, úgyis az LÁBBADOZQKNAK is, egészségére és könnyebülésére szolgál mint üdítő ital.

Ar: Egy nagy üveg 0.7 liter 60 kr.
 Egy kis üveg 0.35 liter 40 kr.

Száz üveget tartalmazó megrendelésnél a láda és a csomagolás nem számítatik.

Czím: **Toifel József**
 bortermelő

Nyitrán. (Magyarország.)

Több sajáttermesű különleges bornak árjegyzéke kívánatra ingyen küldetik.

Demeter Ferencz,

bor, fűszer, csemege és ásványviz-üzlete
 Andrassy-út 47.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a t. vendéglős urak mint viszonteladóknak a legjutányosabb árak mellett mindennemű **fűszer, ásványvizek, kiváló flinom szalámi, Prágai sonka, mustárt, sajtnemek**

Caviar

Szegedi különlegességek,

u. n. legfinomabb tiszta **rózsa paprika**, száritott hüvelyes csörmölyi papra s valódi szegedi tarhonya s minden a vendéglős szakba vágó czikkek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

M A R G I T.

gyógyforrás,

„Magyar Selters“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. eyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyul különösen tudóbántalmaknál a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megoja a betoget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsav-tartalomban erősebb ásányizek, mint a seltersi gleichenbergi, tudóbajokban különösen tudóvézéseknel már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett használtatik.

A tudóbetegek klimatikus gyógyintézeiteiben, különösen a leglátogatottabb Görbersdorfbán, a Margit-iz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten; Dr. Korányi, Dr. Gebhárd, Dr. Navratil, Dr. Poó Dr. Kétly, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a léggő-, emésztő es húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. k. ásványviz szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti műintézete.

Budapest, IV. Hatvani-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű- és tantárgyakról.

Photolithographia, Czinkographia, fénynyomat, Autographia, Fénymásolat.

Kutschera Mihály közvetítő intézete.

Van szerencsém a n. é. vendéglős- és kávék uraknak becses tudomására hozni, hogy közvetítő intézetemet f. évi május 1-től fogva Budapest, belváros Lipót-utca I. szám alá helyeztem át. Ennélfogva kérem, miszerint előforduló, szükség esetében, akár mily nemű üzleti személyzetre nézve bizalommal hozzám fordulni méltóztassák, mely tisztelettel maradtam

Kutschera Mihály,
 főügynök.

Iroda: Lipót-utca I. sz. Duna-utca sarkán.
 Lakás: IV., Lipót-utca 10. sz.

Scholtz Péter

asztalos mester

Budapest, VIII., Futó-utca 3. szám.

Péter Scholtz

Tischlermeister

Budapest, VIII., Futó-utca Nr. 3.

Ajánlja a fővárosi és vidéki vendéglős, szállodás es kávék uraknak mindennemű teljes ebédlő-, háló- és előszoba bútorait.

E bútorok — a legjutányosabb áron — szilárdan készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

A legjobb bútorok raktáromban készen tartatnak.

Empfiehl den Herren Hoteliers, Gastwirthe d Cafetiers in der Hauptstadt und in der Provinz alle Arten von Möbeln für vollständige Speise-, Schlaf- und Vorzimmer Einrichtungen. Die Möbeln werden zu den vortheilhaftesten Preise solid verfertigt.

Provinzaufträge werden schnellstens und pünktlichst ausgeführt.

Die besten Möbelstücke werden am Lager bereit gehalten.

A Veszprémi posztógyárnak

kizárólagos főraktára

KRAUSZ LIPÓT FIA férfi szabónál
Budapest, kigyótér.

Egy nadrág ára mérték után 7 frt.
Egy öltözet ára mérték után 26 frt.

A szövetek tiszta magyar radalmi gyapjuból gyártvák és ennél fogva igen tartósak. Ezen szöveteket méterenként is árusítom.

Ezen új hazai iparág virágzása érdekében bátor vagyok a tisztelt vendéglősök valamint azok alkalmazottjainak figyelmét ez első magyar posztógyárra felhívni.

Tisztelettel

KRAUSZ LIPÓT FIA.

Drózsa és Társa

vasbutor
 gyárosok
 Budapest,
 V. kerület,
 József-tér 14.

Ajánlom dúsán felszerelt gyári raktárunkat saját készítményű vasbutorokból, úgymint: ágyak, mosdóasztalok, éjjeli szekrények, gyermekágyak, bölcsők, gyermekkocsik, sodrony- és rugany-ágybetétek, ruhataratók, kerti-sátrak-padok, székek, asztalok stb. — Különösen felhívjuk a tiszt. közönség figyelmét újonnan szerkesztett, kerti pad, karszék és székjeinkre, melyeket ezentul csakis száraz és minden időviszontagságnak ellenálló, impregnált természetű keményfátlésekkel látandunk el. Elvállalunk teljes szoba-, kerti korodai-, intézeti-, szállodai- és kávéházi berendezéseket külön költségvetés bemutatása mellett. Vidéki megrendelések pontosan és jutányos áron számítva eszközöltetnek. Ismétlődő tetemes árleengedésben részesülnek. — Kimerítő dús képes árjegyzékünk új kiadása most jelent meg és kívánatra bérmentve küldjük.

Akadémia kávéház

A m. t. közönségnek, különösen a Lipótvárosiaknak szíves tudomásul, hogy az Akadémia-utca 5. sz. alatt a Tüköry-palotában levő kávéházat megvettem, a február hó 10-én

„AKADÉMIA-KÁVÉHÁZ“

ezim alatt átvettem.

Támaszkodva ama jó indulatra, melyben a n. é. közönség 24 évi működése alatt helyben a Weinberger-féle kávéházban, a Seemann kávéházban (ugyanezen házban) a Weingruber kávéházban és 6¹/₂ év óta Steuer Gyula „Fiume“ kávéházában „Muki“ név alatt mint főpinczér részesíteni kegyes volt, bátorkodom szíves jóakaróimat kávéházam látogatására meghívni, eleve is biztosítván, hogy üde és valódi kávéházi italok és kütűnő hideg étkek kiszolgálása, valamint a legolvasottabb bel- és külföldi hírlapok tartása és szolid mintaszerű kiszolgálás által a n. é. közönség tartós kegyét kiérdemelni, főtörekvésem leend.

Mély tisztelettel

Prágay N. János

volt főpinczér a „Fiume“ kávéházban.

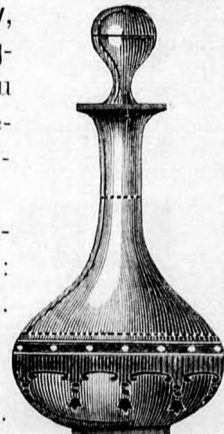
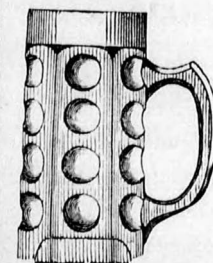
Kossuch János

üveg- és edény-gyárának raktára

Budapest, IV. Vámház-körut 6. sz.

Ajánlja: közönséges, sajtolt és metszett üvegáru, kőedény, porcellán- és egyéb agyáru, végre hazai gyártmányu ablaküveg, készletét tömeges és részletes eladásra.

Gyártmányai kitüntetésben részesültek:
 Londonban: 1852.
 Bécsben: 1873.
 Szegeden: 1876,
 Párisban: 1887-ban.

Franczia pezsgő-gyár.

CHAMPAGNE PROMONTOR

Louis François & Co.

CARTE BLANCHE

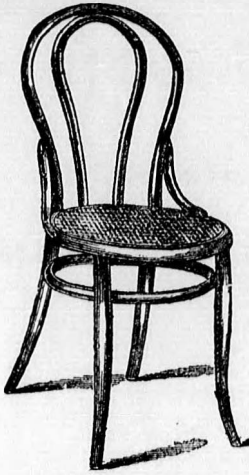
de REIMS

Louis François et Cie de Reims.

PROMONTOR.

GRASER JÓZSEF
ezelőtt
STOCKBAUER JOSEFA
BUDAPEST,
V., Templombazár 9.
Első magyar
**NÁDSZEK FONÓ-
INTEZET**
alapított
1865.

Bizományi elárusi-
tása nádszéknek
fonónád stb.-nek.

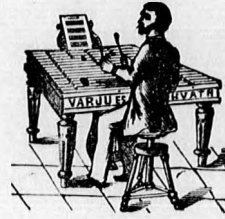
JOSEF GRASER
vormals
STOCKBAUER JOSEFA
BUDAPEST,
V., Kirchenbazar 9.
Erste ungarische
ROHRSESSEL
FLECHT - ANSTALT
gegründet
1865.

Commissionsverkauf
v. Rohrsessel, Flecht-
Rohr, etc.

Varju Károly és Horváth István

hangszer készítő

Budapest, Kerepesi-ut és Erzsébet-körut sarkán,
a Népszínházzal szemben lévő Szelényi-féle házban.

Raadásul ingyen oktatjuk cimbalom
vevőinket. — Tisztességes állásu egyé-
neknek kedvező feltételek mellett is adunk
cimbalomokat. Számatalan elismerő és di-
csérő iratokat mutathatunk elő ezen rö-
vid egy évi fennállásunk óta, finom és
olcsó hangszereinkkel mindenütt feltűnést
keltünk, melyek minden tekintetben ki-
állják a versenyt, bárhol készítettékkel.
Nálunk kaphatók jó régi hegedűk, arisz-
tonok, magyar citerák, tamburák, fuvolák,
klarinetok és nagy választéku harmonikák.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Alólírt uradalmi f. é. ápril 1-től bérbeadja
az uradalmi fürdői szállodát

Daruvárott
(állomása a déli vasutnak)

hozzá tartozó melléképületekkel és italmérési joggal. A bérleni
szándékozók bővebb felvilágosítást nyernek.
Daruvárott, (Szlavonia).

Az algyesti-Tüköry-féle uradalmak
intézőségénél.

ILOVSKY JÁNOS

BUDAPEST,

VII. ker. Kerepesi-ut 40. szám.

Orient-szálloda mellett, a népszínház átellenében. Ajánlja
a n. é. közönségnek 18 év óta fennálló, jó hírnevű

üveg- és porcellán-edény

és minden alaku
petroleum függő- és asztali lámpa-üzletét.
Melegen ajánlatik nagy termekbe, vendéglősök, és ká-
vésók számára a legújabbban külhonban feltalált

MONSTRE-LÁMPA.

Kipróbált és robbanhatlan. Épület-üvegezés, javítás, ük-
rök, képek keretezése és bevágása jutányos áron esz-
közöletnek.

Mauthner Ödön

magkereskedése

József Főherceg Ő császári és királyi Fensége udvari szállítója
Budapest, Koronaherczeg-utca 18.

A n. é. gazdaközönség figyelmébe ajánlja: mindennemű here-,
fü-, takarmány-, répa-, konyhakerti virág és erdei magvakkal
dúsan ellátott raktárát.

A czég főárjegyzéke, mely kimerítő bő tartalmával és rész-
letességénél fogva a magárjegyzékek közt határozottan első-
rendű, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Grósz Mór

szálloda-, vendéglő- és kávéházi általános női
és férfi személyzet közvetítő ügynöke

Miskolczon.

Ajánlja, a n. érd. szállodás, vendéglős és kávéház-
tulajdonos uraknak, valamint a szolgálatot tevő női
és férfi személyzetnek Miskolczon levő legrégebb **ven-
déglői ügynökségét.** Közvetít bármily távoli vidékre,
ugy nyári fürdőkre, mint mulató kertekre szükségelt
általános személyzetet ugyszintén adás-vevéseket a
legszerényebb díjazás mellett. Miután az itteni pénzér-
betegséggyógyító egyletnek az elhelyezés tiltva van.

Sürgöny ezim: **Grósz** pénzér-ügynök Miskolcz.

Kész szolgálattal lévén

Grósz Mór, vendéglős ügynök.
Színház-utca, Miskolczon.

Ormai Mór

ajánlja saját gyártmányu sérvkötőit,

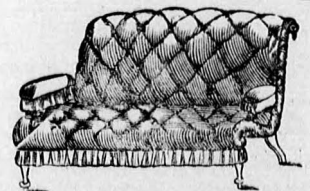
melyek a sérvben szenvedőknek legbiztosabb gyógyu-
lását elősegítik, ugyszintén **görcsér-harisnyaít, haskő
tőt, gummi és flanel kötéseit, suspensoriumokat,**
tricotból, bőrből és kautschukból, különösen alkalmas
heresérveknél; **vizellettartók, ágybetétek, kötsz-
erek** és minden a beteg-ápoláshoz szükséges eszkö-
zök nagy választékban. — Egyszersmind ajánlja saját
készítményü mindennemű **kesztyűit, vánkosit, eső-
köpenyeit és kamasliait** legjobb minőségben. — To-
vábbá ajánlja legfinomabb nemű **fenyés-, szarvas-,
öz-, kutyabőr keztyükbeni** választékos raktárát. —
Sérvkötők próbálására külön helyisége van.

Sérvkötők megrendelésénél elégséges a szenvedő rész
nagyágának, jobbra balra vagy dupla megjelölése.
Vidéki megrendelések pontosan utánvétel mellett esz-
közöletnek. **ORMAI MÓR**

sebészeti kötések és kesztyű-gyára
Budapest, hatvani-utca 20. sz.

Vendégfogadó.

Vásártér sarokház **Ujpesten,** helyi viszonyoknál fogva mé-
száros üzletre és bármily üzletre is alkalmas, új építendő
helyiségekkel, nagy udvarokkal és kerttel több évekre **kibé-
relhető** esetleg megvásárolható, továbbá, Ujpest mellett
a most épült „**Budapesti körvasut**“ **angyalföldi pálya-
udvaránál** nagyszámu háztelkek □ ölenként **1 frt 60**
krtól kezdve részletfizetésre örökáron eladók. Bővebb érte-
sítés **Halász István** tulajdonosnál Ujpesten, Nyár-utca 7. sz.

Bergauer József

paplan- és matracz-készítő

Budapest. VIII., Vas-utca 8. sz.

Elvállal minden e szakba vágó czikket, ugymint
selyem, satén, kasmér, roug, kretton-paplan,
ruganyos-matraczok,
lőszőr, afrik, tengeri-fü és fény-faszál,
matraczok és szalmazsákok ugymint
straffirozás és szállítások
a legjobban és legolcsóbban elkészítettnek.

SCHREIBER J. és unokaöccsei

cs. kir. szab. üvegyárosok,

Budapest, régi posta-utca 10. szám (földszint).

Nagy választék üvegedényekben
szállodások, vendéglősök, kávéházak és háztartási használatra.

Glasfabriken:

ZAY-UGRÓCZ

Post Zay-Ugrócz.
Telegrafen-Station Zay-Ugrócz.
Waagthalbanstation Trencsin.
UNGARN.

JOSEFSTHAL

Post Svetla.
Telegrafenstation Svetla.
Nordwestbahnstation Svetla.

DEUTSCHLAND:

Fürstenberg a. d. Oder. Post
Fürstenberg an der Oder.
Telegrafen- und Bahnstation
Fürstenberg a. d. Oder.

RUSSISCH-POLEN:

ZOMBKOWICE
Post Zombkowitz
an der Warschau-Wiener Bahn.

GROSS-ULLERSDORF

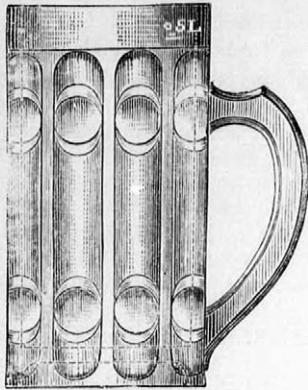
Post Petersdorf
Telegrafenstation Gross-Ullersd.
Bahnstation Petersdorf-Ullersd.
Mährischen Grenzbahn.
MÄHREN.

JARONOWITZ

Post Göding.
Telegrafenstation Göding.
Nordbahnstation Göding.
MÄHREN.

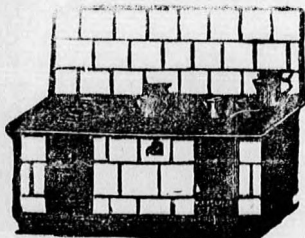
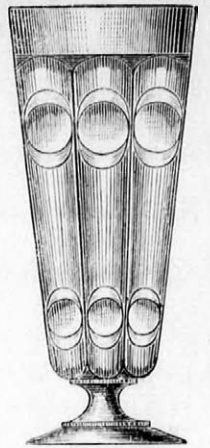
HEINRICHSHÜTTE

Post Göding.
Telegrafstation Göding.
Nordbahnstation Luschitz.
MÄHREN.

DURNIAN.

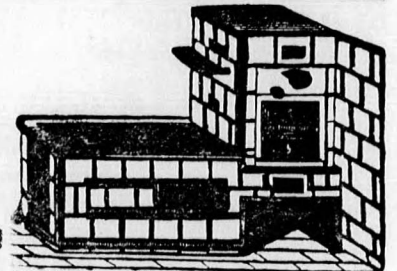
Post Göding.
Telegrafstation Göding.
Nordbahnstation Göding.
MÄHREN.

LAKOS LAJOS

ajánlja cs. kir. szabadalmazott kifizetés nélküli

szabályozható takarékos-tűzhelyeket.

melyeken lehet egy főzőlukon kevesebb égőanyagot főzni, készít és raktáron tart konyhaeszközöket uraságok magánzóka és vendéglősök számára

Minden általam készített munkáért jóátallok.

BUDAPEST, IV. ker., Kalap- és Lipót-utca sarkán 10. szám.

GINDERT ISTVAN

kádár és asztalos (konyhaeszköz-készítő)

Üzlet: VI., Teréz-körút 8. sz. BUDAPEST, Műhely. VI., Lőportárduló 1705/b.

Készít mindennemű konyha- és mosókonyha berendezéseket magánosok, szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák stb. részére, továbbá mindennemű félgömbölyű, tojásdad, gömbölyű és szögletes fedényeket, fürdőkádákat, teknőket, mángorlókat, szűretelő- és szénhordó puttonokat, uborkás hordókat vízmentes elzárással, zsirdőbőnőket, káposztás hordókat csavarral és a nélkül. A legjobb, legszolidabb izlés- és kivitelben jutányos ár mellett.

Megvételre kerestetik

egy vidéki városban levő jó forgalmu vendéglő vagy kávéházi üzlet. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Andrássy Nándor

köz- és váltó-ügyvéd irodája.
Budapest, VII., akácfa-
utca 7. sz. alatt van.

Eladó szálloda!

Egy jóforgalmu étteremmel, kávéházzal és csapszékekkel egybekötött elsőrendű szálloda összes berendezésével együtt szabad kézből 80,000 forintért eladó. — A szálloda évi forgalma körülbelül 120—140,000 frtra tehető, melyből 40,000 frtot az étteremre, (ételekért) 30,000 frtot a pinczére (italokért) 25,000 frtot a szállodára és 30,000 frtot a kávéházra lehet számítani. Ezen kívül van egy nagy táncsterem, mely 1500—2000 frt tiszta jövedelmet hajt. A csapszék pedig 4—5000 frt forgalmat csinál.

Házbér összesen az egészért 12,000 frt. Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

Dietrich és Fischer.

Első magyar égenolajok esszenciák és folyadékszinek gyár.

Ujpest, főut 75. saját házban.

Ajánljuk a tisztelt közönségnek rum, szilvorum, törköly cognac és megyeszszencziánkat, melynek neme aromája és olesósága által semmi külföldi gyártmány nem versenyezhetik. Árjegyzékek valamint kezelési könyvet kívánatra ingyen.

Minden borkezeléshez szükséges anyagok, és pedig: víza-hőlyag, bor-zamat (Weinbouquet), borderítőpor (Klärungspulver) ugy porok a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák nemkülönben parafa-dugók és palacsokra való cinn-csipkék (Kapseln) a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók:

Watterich Arnold

ur kereskedésében

Budapest,

Dohány-utca 1. szám a.

Árjegyzékek és kezelési jegyzék ingyen

Alle Bedarfsartikel zu Wein-Manipulation, wie: Hausenblase, Weinbouquets, Lärungspulver, unschädliche Weinfarben. Einschlag Gelatine, Stöppeln, Glycerin, Zinnkapseln etc. in besten Qualitäten billigst bei

WATTERICH ARNOLD

Budapest, Tabakgasse Nr. 1. (Huszár-ház).

Preisourante und Manipulation gratis

A budapesti pinczér-egylet

központi elhelyező intézete

CSERWENY W.

vezetése alatt.

Telephon összeköttetés

Das centrale Stellenvermittlungs-Bureau des Budapester Kellnervereins unter Leitung von W. CSERWENY befindet sich Budapest, Kalap-utca Nr. 14.